

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 21. Martinus Aranda, Horatius Bechius & Didacus Montalvanus
mactantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

ipſius Utablamæ pertinax in Hiſpanos odium, adedò notabile, ut medio fermè ſæculo de uxorum & filiorum ſuorum captivorum redemptione, cum noſtris ducibus agere noluerit, ne commercium cum Hiſpanis quoquo modo habere videretur. Addebant, præcipitatione ſpem optimam corrupti poſſe. Non ſtatim fidentum Barbaris, ſed fidem eorum tempore probandam. Aganamoni negotium nondum maturum eſſe. Nondum finitimos omnes paci aſſenſiſſe. Cataiaianorum aliquot, poſt Valdiviæ colloquium, ad interiores populos confugiſſe, ſparſiſſeque ſamam, quod dolosè Hiſpani pacem vellent. Denique, in tantâ Sociorum Jeſu paucitate, è Republicâ bono non videri, ſi viri ſelectiſſimi tanto diſcrimini exponerentur. Contrâ, Valdivia, acerrimus pacis conciliator, quamvis periculum eſſe non diſſiteretur, Socios ſtatim mittendos arbitrabatur, aiens, ad Cataiaianorum conſeſſum ſe ſine comitatu & damno iviſſe. Utablamem ultrò ſine armis ad armatum colloquium veniſſe, beneficium manumiſſi filii æſtimariſſe, pacem cum ſuæ factionis primoribus palam jurâſſe, Societatem Jeſu petiſſe, ſecuriſſeque ſpondiſſe; ſi nimiâ ſcrupuloſitate pericula rerum humanarum perpendantur, nuſquam heroïcis facinoribus locum fore. Id demum Jeſuiticum eſſe, diſcriminibus caput offerre, dum ſalus hominum, aut inſignis Dei gloria ageretur. Nobiliſſimas matronas & puellas dudum captivas, in media Barbarie, ſupplices Societati tendere manus, ut erepta turpiſſimorum mortalium libidini, reſtituantur patriæ, maritis, parentibus, & avitæ Religionis templis. Barbaris confidentiam oſtentandam eſſe, ne ipſi etiam diſſidere incipientes corruptant optima principia. Ad eos ſe, ut nuper ad Cataiaianos, lubenter iturum, ni officii ſui negotiis deſtineretur. Denique à Didaco Torres Arandam & Bechium, nuper ad ſe miſſos, ut in rebellium fines delati Regem Catholicum inſigni aliquo beneficio demererentur, & Evangelii viam aut ſermone, aut fuſo ſanguine ſternerent. Hæc Valdivia, cui Prætor, laudatâ Societate, quòd tanto periculo ſe obiectum irer, aſſenſit.

Valdivia
contra diſſe-
rit.

Valdivia
aſſenſit Præ-
tor.

CAPUT

XXI.

Martinus Aranda, Horatius Bechius & Didacus Montalvanus maſtatur.

Valdivia Sociis valedicit.

Et Prætor.

Socii à Licouram recipiuntur.

Ab Aganamone occiduntur.

TUSO

XXII.

Martinus Aranda vit.

DECRETA miſſione, dici vix poteſt, quantis lætitiis exilierint Horatius Bechius & Martinus Aranda, tantâ fortis compotes: quare ille, litteris ad Didacum Torres miſſis, immenſas gratias dedit, quòd ſe potiſſimum tantæ rei exhibuiſſet. Dum ambo è regni metropoli abirent Sociis valedicentes, ſe ampliùs invicem non reviſuros, prælagiendo, diſertis verbis aſſeruere. Nonâ Decembris, peracto Sacrificio, uterque cum Didaco Montalvanolaico, nuperrimè in Societatem aſſumpto, Utablamæ traduntur ducendi. Abeuntes Ludovicus Valdivia monuit, ut ſe egregio facinore Societati commendarent. Prætor cum cohortibus Regiis & frequenti nobilitate diu extra caſtrum honoris ergò proſequutus, non priùs rediit, quàm omnium oculis ſe ſubduxiffent. Ibant per abrupta montium & anfractus viarum, donec ad Utablamæ oppidum venirent: ibi eos ſtatim convenere è Purenis multi Caſiqui, tantâ oſtentatione benevolentiæ, ut pacis generale negotium planè conſectum putaretur. Alterâ die litteras ad Valdiviam dedere, quibus ex animi ſententia fluere omnia nupciabant, ſeque tam tutos eſſe, quàm ſi Toleti forent: & aliis litteris moncbant, miſſos jam eſſe nuncios ad ſingulas Barbarorum factiones, ut ad condiëtum generale colloquium gentis Primores convenirent; ſpemque proximam eſſe ſtimandæ pacis. Sed quinto poſtquam à Prætoris diſceſſerant die, Aganamone cum numeroſo perduellium equitatu Licouram invecus, nequicquam cum ſuis municipibus reluctante Utablamæ, occiſis aliquot Ullmenis paci ſaventibus, ferociter exprobrans pellicum ſuarum detentionem, in Socios nihil reluctantes inſolat, opprimitque. Omnibus capita primùm clavis contuſa ſunt, mox variè machæris & lanciis ſavitum in corpora. Sic glorioſi pugiles, quòd negaſſent pellices Barbaro reddi poſſe, debitam pretioſe morti coronam decimâ quartâ Decembris anno milleſimo ſexcentefimo duodecimo adepti ſunt.

MARTINUM Arandam, Villaricæ ab rebellibus deſtructæ, in Chileno regno natum, commendabat ſanguinis nobilitas, quâ proximè Ludovicum Valdiviam attingebat. Is in patria diu honorarius miles tutmæ equitum præfectus